

Sectorplan 9 Afval van onderhoud van openbare ruimten

I Afbakening

Afval van onderhoud van openbare ruimten is afval dat vrijkomt bij het:

- vegen van openbare straten, terreinen, stranden en het legen van openbare afvalbakken (ofwel veegafval)
- opruimen van afval van markten en evenementen (ofwel marktafval), niet zijnde het afval dat door marktlieden en exploitanten van evenementen zelf is ingezameld
- reinigen van havens, kanalen, sloten, grachten en vijvers (ofwel drijfafval)
- reinigen van riolen, kolken en gemalen (ofwel RKG-slib).

Zwerfafval dat nog op de straat ligt, valt niet onder dit sectorplan. Het beleid voor zwerfafval is uitgewerkt in sectorplan 10. Zodra zwerfafval opgeruimd is, wordt het afval van onderhoud van openbare ruimten en valt het wel onder dit sectorplan. Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

Voor deze afvalstoffen

zie...

Plantsoenafval	Sectorplan 8: Gescheiden ingezameld groenafval
Zwerfafval	Sectorplan 10: Zwerfafval

II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van veegafval en RKG-slib is het afscheiden van de inerte fractie die, al dan niet na reiniging, nuttig wordt toegepast.

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van marktafval, drijfafval en de restfractie die overblijft na het scheiden van veegafval en RKG-slib, is verwijderen door verbranden.

Sorteren, nascheiden en andere bewerkingen gericht op nuttige toepassing van (een deel van) het afval van onderhoud van openbare ruimten zijn alleen toegestaan wanneer er geen deelstromen of residuen worden gestort.

III In- en uitvoer

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor in- en uitvoer zijn opgenomen in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader. De uitwerking voor afval van onderhoud van openbare ruimten (inclusief de restfractie die overblijft na afscheiden van het inerte deel uit veegafval en RKG-slib) is:

(Voorlopige) verwijdering

Uitvoer voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan.

Uitvoer van veegafval en RKG-slib voor voorlopige verwijdering zijn in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

In- en uitvoer van markt- en drijfafval en de restfractie die overblijft na afscheiden van het inerte deel uit veegafval en RKG-slib voor voorlopige verwijdering zijn in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

Invoer van markt- en drijfafval en de restfractie die overblijft na afscheiden van het inerte deel uit veegafval en RKG-slib voor storten zijn op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Invoer van markt- en drijfafval en de restfractie die overblijft na afscheiden van het inerte deel uit veegafval en RKG-slib voor verbranden als vorm van verwijdering zijn in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

Invoer van veegafval en RKG-slib voor verwijdering zijn in beginsel niet toegestaan, omdat:

- storten niet is toegestaan op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat de overbrenging voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging, en
- verbranden niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

Invoer van veegafval en RKG-slib voor voorlopige verwijdering zijn in beginsel niet toegestaan, omdat:

- voorlopige verwijdering een te storten of te verbranden restfractie oplevert, en
- het storten van de restfractie niet is toegestaan op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat de overbrenging voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging en het verbranden van de restfractie niet is toegestaan omdat dit niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor afval van onderhoud van openbare ruimten geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen aangezien nuttige toepassing of verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Invoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Omvang afvalstof

De totale productie aan afval van onderhoud van openbare ruimten in Nederland bedraagt ongeveer 480 kton (situatie 2006).

Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, dan is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

Indicatief overzicht van Euralcodes

200302, 200303, 200306

Monitoring

De monitoring van afval van onderhoud van openbare ruimten vindt jaarlijks plaats op basis van de CBS-enquête Gemeentelijk afval. Dit geeft inzicht in de door en/of in opdracht van gemeenten ingezamelde afvalstoffen, waaronder ook al het afval van onderhoud van openbare ruimten. SenterNovem UA rapporteert jaarlijks over de monitoring en de resultaten [#link#](#).

V Overwegingen bij de minimumstandaard

BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor afval van onderhoud van openbare ruimten zijn de in het kader van de IPPC-richtlijn [#link#](#) opgestelde 'BBT-referentiedocumenten (BREF's)' betrokken. Deze documenten zijn in de Regeling aanwijzing BBT-documenten [#link#](#) aangewezen als documenten waarmee rekening gehouden moet worden bij het bepalen van de BBT. De BREF Afvalverbranding bevat als BBT aangemerkte bepalingen over de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor het verbranden van afval van onderhoud van openbare ruimten, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

De BREF Afvalverbranding bevat ook bepalingen over het opwerken van ferro- en non-ferro metalen voor of na de verbranding van (grof) huishoudelijk restafval. Deze bepalingen zijn betrokken bij het sectorplan voor AVI-bodemas (20).

Hoogwaardigheid van verwerking

Verwerking van veegafval en RKG-slib volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat bewerkingen van de reststoffen nodig zijn die andere grote negatieve gevolgen voor het milieu hebben. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

Nuttige toepassing van afval van onderhoud van openbare ruimten verdient de voorkeur. Vanwege de heterogeniteit van dit afval is dat niet altijd mogelijk. Bij verbranden van marktafval, drijfafval en de restfractie die overblijft na het scheiden van veegafval en RKG-slib in een afvalverbrandingsinstallatie leidt de rookgasreiniging tot een minimale hoeveelheid te storten reststoffen. De overige reststoffen worden nuttig toegepast. Tevens wordt bij het verbranden van deze afvalstoffen energie gewonnen. Laagwaardiger verwerking dan de minimumstandaard, dat wil zeggen storten van afval van onderhoud van openbare ruimten, is ongewenst wegens het ruimtebeslag, het verlies aan grondstoffen en de productie en emissie van methaan.

Relatie tot de praktijk in Nederland / uitvoerbaarheid / bedrijfszekerheid

De minimumstandaard sluit aan bij de bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

De wijze van verwerking in het buitenland is in een aantal gevallen laagwaardiger dan de minimumstandaard. Op grond van het beginsel van nationale zelfverzorging wordt uitvoer voor

storten niet toegestaan. Hiermee wordt voorkomen dat het vaststellen van deze minimumstandaard leidt tot grootschalige uitvoer naar laagwaardiger verwerking in het buitenland.

Kosteneffectiviteit

Verwerken van afval van onderhoud van openbare ruimten volgens de minimumstandaard is algemeen aanvaard als haalbaar en kosteneffectief.

Specifieke aspecten/ontwikkelingen

De minimumstandaard is verbranden als vorm van verwijdering. Dit sluit niet uit dat restafval van bedrijven wordt bewerkt om het geheel of gedeeltelijk nuttig toe te passen. Uitgangspunt hierbij is dat er geen deelstromen of residuen ontstaan die in een later stadium worden gestort. Dit is in lijn met het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen.

Op basis van de minimumstandaard is het voor het vergunnen van alternatieven voor integrale verbranding (sorteren, scheiden, etc.) van belang dat de hele keten vanaf het ontstaan van het restafval van bedrijven tot en met de verwerking van verkregen fracties wordt gezien. Het bevoegd gezag moet zich bij het vergunnen van het sorteren/nascheiden van restafval van bedrijven dus een beeld te vormen van de vrijkomende fracties en residuen en de wijze van verwerken daarvan. Deze bepaling is in de minimumstandaard opgenomen om te stimuleren dat het bevoegd gezag bij het beoordelen van een initiatief om restafval van bedrijven anders te verwerken dan verbranden al nagaat of de gevormde fracties en residuen inderdaad niet gestort hoeven te worden. Hiermee wordt voorkomen dat bewerkingsinitiatieven worden vergund die verder in de keten leiden tot fracties of residuen waarvoor storten met ontheffing de enige optie is.

Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard inhoudelijk niet gewijzigd. Wel is in de formulering het percentage van 5% geschrapt als toetsingskader voor integrale verbranding en alternatieven daarvoor.

De reden om dit als randvoorwaarde bij integrale verbranding te laten vervallen is dat volgens de huidige stand der techniek en nationale praktijk alleen wat residu van de rookgasreiniging wordt gestort en dit percentage altijd wordt gehaald.

De reden voor het schrappen bij alternatieven voor integrale verbranding is dat niet aannemelijk is dat wanneer een deel van de verkregen fracties en residuen alsnog wordt verbrand dit tot meer te storten verbrandingsresiduen leidt dan directe integrale verbranding. Verder sluit deze 5% niet aan op de praktijk en tot slot heeft het beleidsmatig de voorkeur het afval integraal te verbranden wanneer alternatieven zouden leiden tot storten van een deel ervan. Met het schrappen van deze 5% is dan ook een tekstuele vereenvoudiging aangebracht die in praktijk niet tot verandering leidt.

VI Beleid en regelgeving

Preventiemogelijkheden

Preventie van afval van onderhoud van openbare ruimten richt zich met name op het voorkomen van zwerfafval (zie ook sectorplan 10 'zwerfafval'). Een deel van de voor de preventie van zwerfafval relevante activiteiten leidt direct ook tot minder veegafval. Daarbij gaat het met name om de inzet op het voorkomen van zwerfafval via gedragsverandering, sterkere handhaving en verbetering van voorzieningen en beheer.

EU-regelgeving

De Europese Richtlijn storten [#link#](#) bevat het voorschrift dat in 2018 de hoeveelheid gestort biologisch afbreekbaar stedelijk afval maximaal 35 gewichtsprocent mag bedragen van de hoeveelheid die in 1995 werd ingezameld. Stedelijk afval is in deze betekenis al het afval dat door of namens overheden wordt ingezameld en betreft in ieder geval afval van huishoudens, maar daarnaast ook een deel van het afval van bedrijven.

Nederland voldoet al aan deze doelstelling door onder meer het gescheiden inzamelen van groente-fruit- en tuinafval van huishoudens, organisch afval van bedrijven en papier en karton van huishoudens en bedrijven. Daarnaast draagt het feit dat de minimumstandaarden voor restafval van huishoudens en bedrijven en voor afval van onderhoud van openbare ruimten storten niet toestaan bij aan het halen van deze doelstelling.

Nationale regelgeving en beleid

In het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen [#link#](#) is bepaald dat het storten van marktafval (categorie 27) en drijfafval (categorie 28) is verboden. In het project wijziging bssa (gestart najaar 2008) is een onderzoek opgenomen naar de mogelijkheid voor het instellen van een stortverbod van veegvuil en/of RKG-slib.

VII Achtergronden bij in- en uitvoer

Indeling op basis van Verordening (EG) 1013/2006

Op basis van Verordening (EG) 1013/2006 [#link#](#) zijn er geen codes van de Groene en Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage III respectievelijk bijlage IV van Verordening (EG) 1013/2006) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. Voor overbrenging van afval van onderhoud openbare ruimten moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.